No. 885 Zaterdag 15 December 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N° 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Aan den Zeer Eerwaarden Heer
C. BLOMMERDE,
1860 — 14 Dec. — 1900.

De Liefde is sterk als de dood.
CANT. VIII. 6.

Wat zijt ge in vermogen ontzaggelijk groot,
Gij, schildknaap des Heeren, gij machtige Dood!
Eén zwaai met uw zeis,— en de sterv'lingen vallen
Als halmen op 't veld bij tienduizendentallen!—
Onmetelijk grooter is, Liefde, ùwe kracht!
Gij trekt en beweegt, nu eens hevig, dàn zacht;
Gij stort in de zielen verhevene plannen
En maakt van de zwaksten heldhaftige mannen!

De Liefde trok U ook, o Priester, hierheen
Voor veertig jaar, toen nog de zonne U bescheen
Van 't priesterschap, kortlings ontvangen.
Nog trilde U het harte van heilig verlangen
Om heerlijke dingen te doen voor Gods eer.
Toen vroegt gij als Paulus: „Wat wilt Gij, o Heer?"
En zie, als de Noordpool den zeilsteen naar 't Noorden,
Zoo trok U de Liefde naar zuidlijker boorden.
Zij trok U met kracht, die geen weerstand gedoogt
Naar 't eiland, dat thans als een schat op U boogt.
Hier gaaft gij uw God van uw liefde bewijzen;
Hier streedt gij, — hier leedt gij, — hier deedt gij verrijzen
De dolende ziel uit der misdaden draf,
Als eenmaal uw Meester de dooden uit 't graf.
Hier zalfdet gij wonden; hier troostet gij zieken;
Hier leende aan uw voeten de Liefde heur wieken
Om oov'ral te zijn waar de stervende U vraagt,
Of wroeging aan 't hart der gevallenen knaagt.
Hier bruiste de Liefde vol kracht in uw woorden,
Die steenen vermurwden en harten doorboorden.
Hier houdt zij u staande te midden van 't leed,
Dat rond U zich ophoopt, afzichtlijk en wreed.
Het vaderland lokte met ruste zoo zoet;
Het trok U met koorden van vleesch en van bloed;
Maar sterker de Liefde! Zij hield U gebonden
En haalde heur banden steeds steviger aan;
Zij liet U van ons, uwe kindren, niet gaan!

o Liefde, doe lang nog deez' priesterziel gloeien!
Doe stroomen van zegen op 't arbeidsveld vloeien,
Dat God,—ons ten heil,—als een akker haar gaf;
En...... blijf tot aan d' avond deez' grijsaard ten staf!

M. VICTOR ZWIJSEN,
Rector.

Curaçao 14 Dec. 1900.

Curaçao, 14 December.

DE VERKIEZINGEN IN ENGELAND.

Men kent de vermaarde dagorder van den wereldberoemden engelschen admiraal Nelson even vóór den slag van Trafalgar, waarin deze ten koste van zijn eigen leven de overwinning behaalde: England wish every man to do his duty.

Een schandelijke parodie op dit woord kon men in de dagen der verkiezingen lezen op een der strooibiljetten, die ruimschoots werden verspreid: our valiant soldiers in South-Africa wish every elector to do to-day his duty. Vote Balfour, and remember every vote in behalf of whigs is a vote sold to Boers.

Ziedaar een van de verachtelijkste reclame-middelen, waarvan Chamberlain en Co. zich tijdens den electoralen veldtocht bediend hebben, om de meerderheid van het toen onvoltallige engelsche kiezersleger een volmacht af te troggelen om tot eeuwige schande van Engeland de menschenslachterij in Zuid-Afrika voort te zetten.

Wie een kuil graaft voor een ander, valt er dikwijls zelf het eerst in. Dit spreekwoord zal honderd tegen een ook in Engeland bewaarheid worden en daarna ook tegelijk Bismarck's voorspelling: „Zuid-Afrika zal in de de toekomst Engeland's graf worden." Als maatstaf ter beoordeeling van de meer of mindere waarheid dezer profetie zou men den huidigen gang van zaken in Zuid-Afrika kunnen nemen; doch er zijn ook nog andere. Een dezer laatste is het niet te loochenen feit, dat de groote geïllustreerde londensche weekbladen gedurende de jongste verkiezings-campagne bij de stembus hun eigen schande niet konden zwijgen, maar ze aan de hoeken der straten en van de daken der huizen uitkraaiden. Zoo gaven *The Graphic* en *The London News* destijds — zeker bij wijze van reclame — het kunstlievend engelsch publiek in beeld eenige staaltjes te zien van de wijze, waarop het engelsche kiezerskorps bij de stembus „bewerkt" werd; welk plaat- en teekenwerk een welsprekende getuige is voor de grofheid, het cynisme en het volslagen gebrek aan kieschheid en fijn kunstgevoel van een groot deel der zonen en dochters van John Bull.

Een plaat gaf een stembureau te zien, waarin het stemgerechtigd auditorium belezen werd door een hartstochtelijk spreker, die in het vuur van zijn speech wees naar een in khaki gekleed man, die zijn *al* of *niet* verwonden arm in een doek droeg. Boven het stembureau stond met groote letters gedrukt „Vote for Joe".

Een andere o. i. nog misselijker en vooral op het schoone geslacht demoraliseerend werkende plaat geeft met het onderschrift „A surrender" het kijklustige publiek een triumphantelijke en schitterende overwinning te zien, die een deftig gekleede aristocratische proselieten-maakster in dienst van de firma Chamberlain en Co. in een werkplaats behaalt, middelerwijl haar landauer — opgetooid met de engelsche vlag, die het portier bedekt, waarop hoogstwaarschijnlijk het blazoen der adellijke bezoekster prijkt — met onberispelijke paarden en even onberispelijk liverei voor de deur wacht. "The most gracious lady" houdt de vereelte hand van een in zijn werkpak gekleeden stoeren arbeider in haar fijn en zacht fluweelen aristocratisch handje, en bidt en smeekt met een zoo liefelijk en beminnelijk mogelijk gezicht den werkman, die klaarblijkelijk een lid der *Trade-Unions* en bijgevolg een vijand van den oorlog en Chamberlain is, niet tegen maar *vóór Joe* te stemmen. Na veel tegenspartelen en tegenstribbelen geeft deze ridder van den arbeid zich eindelijk voor de vleitaal dezer sirene gewonnen.

„Het doel heiligt de middelen." Zoo denkt ook de engelsche Jingo-pers, die vroolijke aria's en fanfares aanhief en hoogdravende snorkerige toasten afstak, toen de khaki-stembus zich ten gunste van Joe C.S.

Feuilleton.

Met Generaal De Wet in den Vrijstaat.

Sir Omong schrijft in de *N. R. Ct.*:

Bijna elken nacht tegen zonsondergang „trokken" wij en soms 7 uren aan een stuk, en om onze arme paarden te sparen, liepen wij er naast. Juist door dit nachtelijke zwerven misleidde de Wet den vijand. Begon hij b. v. in noordelijke richting te trekken, dan ging 't een uur later plotseling naar het zuidwesten en dikwijls kruisten wij in één nacht ons vorig pad, zoodat, als er halt werd gehouden, wij misschien niet meer dan een uur van onze vorige rustplaats af waren. Den volgenden nacht behield hij dan ééne richting en was wel 50 K. M. verder. Dat was de taktiek van generaal de Wet en daarom konden zes Engelsche generaals hem niet vangen. Nooit bleef hij langer dan twee dagen op dezelfde plaats en zijn verkenningskorps was uitstekend. Generaal de Wet hield zich niet met smoesjes op. Als een spion terugkwam, dan moest hij precies weten te vertellen waar de vijand zat en hem van nabij gezien hebben, en niet zooals dat haast altijd gebeurde. „Ons hèt die Rooineks gezien", en als er dan gevraagd werd waar?, dan was 't altijd: „Daaaaaar, achter die koppie."

Generaal de Wet was geheel op de hoogte van 't doen of laten van den vijand; ware hij dit niet geweest, dank zij zijnen vertrouwden spionnen, dan was hij al lang totaal vernietigd.

Zoo krijgt generaal de Wet op zekeren nacht plotseling 't bericht, dat de Engelschen de spoorwegbrug over de Zandrivier aan 't herstellen zijn; 700 Basoetokaffers onder dekking van het 4de bataljon Sherwood Forestier waren hiermede bezig. Onmiddellijk klonk 't bevel „opzaal kêrls" en schalde 't signaal om de commandanten bij zijne tent te verzamelen. In 't kort werd de zaak besproken, elke commandant kreeg zijn opdracht en voort ging 't in 't holst van den nacht. 't Was erg stormachtig. Een ijskoude wind huilde en gierde ons tegen en deed onze handen en voeten haast afvallen van de kou. Diep in de warmbaaitjes gedoken, afwisselende linker- of rechterhand in den broekzak, reed de colonne in diepe stilte verder. Slechts dof paardengetrappel, haast onhoorbaar, doordat men in 't lange gras moet rijden, werd vernomen. Rooken was ten strengste verboden en geen enkel vuurhoutje mocht ontstoken worden. Dit laatste vooral was van 't grootste gewicht, aangezien op zoo'n terrein men dren ver een lichtschijnsel kan waarnemen. Geen enkel sterretje verlichtte ons pad, slechts flauw kon men de witte paarden onderscheiden. In zulke oogenblikken dwingt de terreinkennis van den Boer ons de hoogste bewondering af. Een steen, een struik, een bizondere vorm van een mierenhoop is hem voldoende om den weg terug te vinden. Geen oogenblik werd halt gehouden totdat wij ons doel tot op een half uur afstand genaderd waren. Hier verdeelde de colonne zich en elk commando ging naar de hem aangewezen plaats toe. Toen wij tot ongeveer 1000 meters van den spoorweg genaderd waren, stegen wij af, bonden de teugels van de paarden aan elkaar en de grootst mogelijke stilte in acht nemende, kropen wij naar onze posities op de randjes. De artillerie plaatste intusschen hare stukken op een nabijgelegen kopje dat de stellingen van den vijand beheerschte en maakte zich voor 't gevecht gereed. 't Was bitter, bitter koud, vuur mocht er niet ontstoken worden, zoodat wij in onze positie niet te benijden waren. Wat duurde die nacht verschrikkelijk lang. 't Was pas drie uur toen wij in de nabijheid van de spoorbaan kwamen en tegen 7 uur in den morgen zou 't pas beginnen te schemeren. 't Engelsche kamp lag in diepe rust verzonken, blijkbaar vermoedden zij niets van onze nabijheid. Slechts hier en daar flikkerde nog een stervend vuurtje. Met tusschenpoozen weerklonk 't eentonige geroep der schildwachten of

uitgesproken had. Hooren wij eens, hoe *The Daily Telegraph* doordraaft: „Uit dezen strijd, waarin hij (Chamberlain) de allesbeheerschende „persoonlijkheid was, treedt de minister van Koloniën te voorschijn, omstraald van een glorie, die hem voorzeker plaats in de rij der historische staatslieden. Na de onderhandelingen, welke hij geleid heeft, na den oorlog, waarin hij het meest werkzame aandeel had, bij de algemeene verkiezingen, waarin hij de overwinning wegdroeg, heeft Chamberlain zijn triomph gevierd na een zoo zorgvollen en gevaarlijken tijd van beproeving als geen ander engelsch staatsman sinds de dagen van Pitt heeft doorgemaakt."

Zijn er bij slot van rekening wel deugdelijke gronden aanwezig voor het kraaien van victorie en het uitgalmen van: *Rule! Brittannia, the waves?*

Zuid-Afrika kan toch nu reeds in de eerste plaats het graf genoemd worden voor de reputatie en het prestige van de engelsche legermachten en hare aanvoerders omdat het daar zonneklaar gebleken is, dat engelsche generaals wel dappere maar in zeer groote mate voor hun taak niet berekende militairen zijn, terwijl de onder hun commando vechtende huurtroepen feitelijk niets liever willen en ook niets anders gedaan hebben dan hoeven en dorpen platbranden, de te veld staande vruchten vernielen, het vee en andere bezittingen der Boerenfamilies rooven, Boeren en hunne vrouwen en kinderen uit hunne woningen van alles ontbloot de wildernissen injagen, enz. Bovendien hebben Chamberlain en Co. er volstrekt niets in gezien voor het oog der geheele beschaafde wereld de met Albion's medewerking tot stand gekomen en gesanctionneerde internationale wetgeving betreffende het volkenrecht als scheurpapier te behandelen.

Kortom, de engelsche goudwolven of goudduivels hebben de *Union-Jack* door hun ten hemel om wraak roepend bedrijf in Zuid-Afrika voor het oog der geheele beschaafde menschheid gruwelijk gehoond en onteerd. Welke hoon en onteering nog des te schandelijker en bloediger gemaakt zijn door het wereldberucht en niet te loochenen geheim, dat Chamberlain plus zijn vrouw en andere familieleden eigenaars, compagnons en aandeelhouders zijn in de maatschappijen: Hoskins, Kynoch, Birmingham Small Arms, Tubes Limited, Elloits e. a. die sinds tal van jaren niet alleen het engelsch gouvernement, maar zelfs Transvaal en Oranje-Vrijstaat van allerlei oorlogsmaterieel voorzien hebben en derhalve persoonlijk belang hadden en hebben zoowel bij het ontstaan als het voortduren van de zuid-afrikaansche bloedbaden.

Kan Chamberlain nog brutaler en onbeschaamder handelen? Deze vraag zal men moeielijk bevestigend kunnen beantwoorden, en dat nog wel des te minder als men weet, dat Chamberlain er nog snorkend aan toevoegde: „Indien de oorlog rechtvaardig is, dan ben ik er trotsch op, er de verantwoordelijkheid voor te hebben". Neemt nu hierbij nog in aanmerking, dat *The Standard* in een artikel, waarin het ontstaan van den oorlog ook op den kerfstok van het kabinet Chamberlain-Salisbury geschreven werd, zich de zinsnede uit de pen liet vloeien: „Chamberlain kan daarop dan ook trotsch gaan; vooral als men leest hoe de engelsche soldaten in Zuid-Afrika huishouden".

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Gisterenmorgen ten zeven ure werd door den Zeer Eerwaarden Heer C. Blommerde, Rector van het St. Elizabeths-gasthuis, in de H. Annakerk van Otrabanda een plechtige H. Mis met den lofzang *Te Deum* gezongen tot herdenking van zijn veertigjarig verblijf te Curaçao.

Des avonds werd den hoogvereerden Jubilaris eene serenade gebracht, waarbij ZEerw. uit naam der curaçaosche Katholieken een prachtige Rozenkrans-groep werd aangeboden.

Met opgewektheid en groote belangstelling werd deze gedenkdag gevierd en met voldoening mag de commissie bestaande uit de Heeren: R. Araujo, J. Boer, P. Curiel, I. Dania, Dr. J. Ellis, R. de Lannoy, Mr. Th. Nuijens en L. v. d. V. Zeppenfeldt, die de feestviering hebben voorbereid en geleid, neerzien op haar werk.

Door de goede zorgen van de Heeren John Dania en Alfonso Navas zullen ook de Katholieken van Pietermaai het veertigjarig verblijf van den Zeer Eerwaarden Heer C. Blommerde feestelijk herdenken. Aanstaanden Dinsdag, den dag, dat dertig jaren geleden de Rozenkrans-parochie van Pietermaai werd opgericht, van welke parochie de Zeer Eerwaarde Heer Blommerde de oprichter en eerste pastoor is, zal ZEerw. 's morgens ten vijf ure de Aurora-Mis plechtig opdragen in de kerk van O. L. V. van den Rozenkrans en de lofzang *Te Deum* plechtig worden gezongen.

* * *

Gisterenmorgen arriveerde hier met de fransche boot *Ferdinand de Lesseps* de Zeer Eerwaarde Pater A. H. Frie, Vicaris Provinciaal der Eerw. Paters Dominicanen van de curaçaosche Missie. ZEerw. keerde terug van een reis naar Europa, waarheen hij in de maand Maart van dit jaar vertrok.

* * *

Een der teruggekeerde missionarissen van Mgr. Hamer, verhaalt over hunne lotgevallen het volgende:

Wij vertrokken gedurende den nacht, het hart vol droefheid. Na de Gele Rivier overgestoken te zijn, kwamen wij in een uitgestrekte, zandige woestijn, waar wij tien dagen doorgingen. Wij waren met ons zessen, twee Hollanders en vier Belgen, hadden allen jachtgeweren en paarden meegenomen. Wij hadden veel van den dorst te lijden. Na tien dagen kwamen wij te Santao-ho aan, een vroegere residentie van Mgr. Hamer. Daar voegden zich negen andere missionarissen van onze congregatie bij ons. Een mongoolsch mandarijn, die het bevel van Peking vernomen had, alle Europeanen te verdrijven en alle inlandsche Christenen te vermoorden, beval ons onmiddellijk te vertrekken, daar hij ons anders onmiddellijk zou vermoorden. Hij had een macht van ongeveer 400 mongoolsche soldaten vereenigd. Wij vertrokken op onze paarden, het jachtgeweer in de hand; aan weerszijden van ons stonden zijn soldaten geschaard.

Zij hebben echter niet op ons geschoten, wat ons verwonderd heeft, want wij waren op alles voorbereid.

Een vijftiental Christenen volgden ons met bewonderenswaardige toewijding en leidden de kameelen. De mongoolsche soldaten vielen ons niet aan, maar volgden ons en dreven ons voort, ons verhinderend ergens op te houden. Bij de woestijn Gobi aangekomen, verlieten ons de mongoolsche soldaten. Verscheiden onzer paters hebben deze eindelooze vlakte, met steenen bezaaid, gedeeltelijk te voet moeten afleggen, daar de paarden van uitputting bezweken. Twee en veertig dagen heeft die tocht door de woestijn geduurd, honger, maar vooral veel dorst lijdend. Wij legden gemiddeld zes mijlen per dag af. Een der grootste moeilijkheden gedurende dien tocht door de woestijn was wel den rechten weg te houden, die ons naar Oerga moest leiden, waar wij wisten, dat een russisch consul was. De Goddelijke Voorzienigheid geleidde ons echter. Wij werden door den russischen consul met hartelijkheid ontvangen. Te Oerga woont een zekere heer Van Groot,—een Rus ondanks zijn hollandschen naam,—een bankier en administrateur der goudmijnen van Mongolië. Deze stelde ons al zijn kamers ter beschikking. Wij bleven er echter slechts twee dagen, want een weg van tien dagen scheidde ons nog van Kiachta, aan de russische grens. Twintig russische ossenwagens werden welwillend te onzer beschikking gesteld. Wij hadden aan den heer Van Groot verklaard, dat wij, zoodra dit ons mogelijk zou zijn, naar het Moederhuis te Scheut zouden telegrafeeren, ons de som over te maken, noodig voor de terugreis per spoor, want wij bezaten niets. Hij zei, dat dit te veel tijd zou vorderen en bood ons de noodige som ter leen aan, welke aanbod wij natuurlijk met dankbaarheid aannamen. Hij overhandigde ons goud en wissels.

De trein bracht ons nu in vier dagen van Kiachta naar Verniverdinsk. De overtocht over het Baikal-meer geschiedde in vijf uur ongeveer bij een temperatuur van 15 graden onder nul. Daarna vertrokken wij met den trein naar Iskoetsk en van daar over Moskou naar België.

Havennieuws.

Donderdag in den namiddag is hier binnengevallen het fransche oorlogsschip *D'Estrées*, commandant Ramey de Suigny. Deze kruiser meet 2.400 ton en is bemand met 238 koppen.

De *D'Estrées* vertrekt heden naar Rio Hacha.

* * *

Met de *Ferdinand de Lesseps* arriveerden hier Vrijdagmorgen de Heer Dr. De Maak en familie en de Heer Charles Ringeling, die na een negenjarig verblijf in Europa hier is teruggekeerd.

Naar men zegt, zal Dr. De Maak belast worden met de geneeskundige praktijk op het eiland Bonaire.

* * *

—In *Onze West* van Suriname leest men het volgende:

"Onder de passagiers, aangekomen per *Prins Willem V*, behoort ook de heer Sluiter, vertegenwoordiger van den *Kon. W.-Ind. Maild.* Het ligt voor de hand te veronderstellen, dat de komst van den heer Sluiter in verband staat met de onderhandelingen van wege het Gouvernement geopend met den *Kon. W.-Ind Maild.*, tot aankoop van het ss. *Curaçao*. Is onze veronderstelling juist, dan vermoeden wij verder, dat de *Curaçao* weldra op proef eenige reizen hier zal maken."

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Catrien Dreyer, Pitenela Leito, Vicente R. Liscano V., Julia Miengelis, Chas J. Meyer c/o Rivas Rehnson, Jan Prins, Redaction van de Courant, Jose Joaquin Romero, Dr. H. B. Wiborg, Louise Testas tot Oud Walven, Charlotte Testas tot Oud Walven.

Aangeteekende stukken: J. B. Brando para Jorge Kanual, Propretario Hotel Comercio, Gabriel Antonio Lladann en een rebut geadresseerd aan Jacobo W. van der Linde, Mayaguez.

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk geadresseerd aan: J. Hasselman, Haarlem.

---

hoorden wij 't klagend geluid van den jakhals, op lijken belust.

Eindelijk begon 't te schemeren aan den horizont! Een kanonschot!...... Boem, dreunde 't uitdagend, en de eerste granaat-kartets barstte vlak boven den spoordijk. Boem, een tweede bom; die was beter; en viel te midden der tenten. Een vreeselijke verwarring ontstond er in 't Engelsche kamp. De khaki's, uit hun morgenslaap opgeschrikt, liepen her- en derwaarts, half gekleed, met een uitdrukking van schrik en ontzetting op de uitgemergelde, vale gezichten. Hoornsignalen weerklonken, daar tusschenin het schreeuwen en het geroep van officieren en op eens een geknetter van ons klein geweervuur. Nog grooter verwarring in 't engelsche kamp. Aan enkele officieren was 't onderwijl gelukt kleine groepjes soldaten bij elkaar te krijgen en deze beantwoorden ons vuur. Maar 't was hun maar een heel kort oogenblik mogelijk: 't verdelgend vuur der kleine Mausers, dat hen van boven af bestookte, stelde hen bijna oogenblikkelijk buiten gevecht. Hoopjes gevallenen lagen over en door elkander. Met mijn kijker kon ik in de verte een Engelsch officier zien, zooals later bleek de commandant. Hij gesticuleerde druk tegen andere officieren, hij gaf hun zeker bevelen. Rèng—sssssszièng!—Rèng en op de plaats, waar de commandant gestaan had, stond niets meer. De arme man was door een bom juist in de borst getroffen; we vonden later alleen nog verspreide overblijfselen.

De Kaffers en Tommies waren intusschen vlak tegen den spoorwegdijk aan gaan liggen, maar waren niet in staat ons vuur behoorlijk te beantwoorden. Stak er een zijn hoofd boven den dijk uit, dan werd er direct op hem geschoten en de onvoorzichtige moest meestal zijne pogingen met den dood bekoopen. De dokter die toesnelde bij 't hooren van 't ongeluk met den commandant en zich daardoor een oogenblik bloot moest geven, was direct als een zeef doorboord: niet lang na 't sneuvelen van den commandant werd de witte vlag geheschen. Ontzettend was de slachting door ons onder de Engelschen en Kaffers aangericht. Ik telde 12 lijken, die over en door elkaar lagen, in een zeer kleine ruimte. Het aantal dooden bedroeg ongeveer 80, terwijl er hoopjes gewonden waren, die allen aan de Engelsche ambulance te Kroonstad overgegeven werden, aangezien wij geen dokter noch ambulance hadden. Werd een der onzen zwaar gewond, dan was hij gedoemd te sterven. Wij verloren op dien dag 3 man, die met dum-dums geschoten waren. Bij 't ontwapenen van de gevangen Engelschen vonden wij bijna niets anders dan dum-dums en wel split-bullets en soft-nosed; en dan wordt nog altijd door de Engelschen volgehouden, dat er geen dum-dums gebruikt worden.

De brug was klaar, de dijk nog niet geheel. Onmiddellijk werd de brug nu in brand gestoken, schoppen en werktuigen in de vlammen geworpen en wat de Engelsche genie-officieren met zooveel moeite in elkaar gezet hadden was na een half uurtje een hoop asch. Een paar dynamietbommen werden onder de hoeksteenen gelegd en vlogen met een vreeselijken knal de lucht in. Veel geld was er niet aanwezig, wel een groote hoeveelheid meel, corned beef, wat wij "klinkers" noemen, harde Engelsche beschuit van ongeveer 1 vierkante d. M. groot en zoo hard als een kei. Als gij er een van opgeknabbeld hebt, wat zonder water bijna onmogelijk is, dan hebt ge stellig een goed gebit en ze smaken net als zand. Ze zijn verpakt in kisten van 50 pond inhoud. Wij maakten dien dag pl. m. 500 kisten buit. Generaal De Wet voorzag de officieren van spijders en karren, terwijl de mindere Tommy's moesten loopen. Van de Kaffers traden er enkelen in onzen dienst, terwijl de anderen regelrecht onder geleide naar Basoetoland werden gezonden. Zij legden de belofte af, niet meer onder de Engelschen te dienen. Gevangen genomen werden vervolgens ongeveer 240 Engelschen met 13 officieren. Nadat alles zooveel mogelijk vernield en verbrand was, werd verder opgetrokken, om ergens in een veilige kom uit te rusten van den vermoeienden nachtelijken rit. Een kleine colonne vormde onze achterhoede en deze vernielde over een afstand van ongeveer drie mijl een telegraafkabel, die op toevallige wijze ontdekt werd, sneed overal de telegraafdraden door en deed op allerhande andere wijze den Engelschen afbreuk. Generaal De Wet scheen erg tevreden over deze welgelukte overrompeling. Wij kregen ten minste 2 dagen rust, die wij ons ten nutte maakten om onze kleeren eens flink uit te spoelen.

Leger en Marine.

De officier van gezondheid 2e. klasse Dr. TH. LENS is bevorderd tot officier van gezondheid 1e klasse en tevens van het oost-indisch leger overgeplaatst bij de landmacht in West-Indië.

Ter gelegenheid dezer bevordering brachten eenige ingezetenen Woensdagavond DR. LENS een serenade en werden hem door den handelsagent van Venezuela namens den President dier republiek de versierselen der Bolivar-orde overhandigd.

* *
*

Dinsdagmorgen heeft Hr. Ms. *Sommelsdijk* de haven verlaten en is naar Martinique vertrokken om daar te dokken. Vandaar zal de *Sommelsdijk* naar Guadeloupe, St. Thomas en de hollandsche bovenwindsche eilanden gaan om dan na Nieuwjaar hier terug te keeren. Na een kort verblijf in onze haven vertrekt de *Sommelsdijk* naar Suriname, waar deze oorlogsbodem eenigen tijd blijven zal.

Onderwijs.

Laatstleden Woensdag was het feest op de St. Vincentius-school te Otrabanda ter eere van het hoofd dier school, den Eerwaarden Frater RICHARDUS, die verleden week Zaterdag den dag herdacht, dat hij vijf en twintig jaren geleden lid werd van de Congregatie van O. L. V. van Barmhartigheid te Tilburg.

Na het uiten der gelukwenschen en het zingen van eenige liederen werden de kinderen, ten getale van ongeveer 300, onthaald op limonade, taart en vruchten.

ZHEG. de Gouverneur der kolonie en de Hoogeerwaarde Pater Provicaris der curaçaosche Missie hebben dit schoolfeest met hunne tegenwoordigheid willen vereeren.

* *
*

Bij het examen in de engelsche taal zijn geslaagd de Eerwaarde Zuster MARIA THERESIA van het pensionaat Welgelegen en de Heer D. SCHEUERMAN, onderwijzer op het eiland Aruba.

Suriname en Curacao.

De opkomst der leden van de Tweede Kamer getuigde van weinig belang; stelling voor onze West-Indische koloniën.

Eene diepgaande beschouwing werd daarover ten beste gegeven door den heer Van Kol, die (misschien niet ten onrechte) oordeelt, dat wij de belangen dier koloniën al te lang verwaarloosden. Spr. wenschte meer zelfbeheer voor die gewesten, welke feitelijk door den minister van koloniën van uit Den Haag worden bestuurd. Suriname zou zeker spoedig op eigen beenen kunnen staan; het land is rijk, rijker dan Java, rijker wellicht dan eenig land ter wereld. Waarom mogen Aruba, Bonaire, St. Eustatius en Saba hun eigen bestuurslichamen kiezen, en het voornaamste eiland, Curaçao, niet? De meerderheid is daar katholiek, en spr. acht het een schande dat men haar het bestuursrecht onthoudt, dat men zelfs het kleinste dorp in Nederland toekent. Ook wil spr., dat Curacao niet langer de tekorten der overige eilanden behoeve te dekken, en dat men niet langer mijnconcessiën, die milioenen opbrengen, aan Engelschen geve. Spr. besloot met eene motie voor te stellen, waarin eene enquêtecommissie voor Curaçao wordt verlangd.

De minister van koloniën vond financieël zelfbestuur voor de koloniën verkeerd; ze kunnen zichzelven niet bedruipen en worden door het moederland gesubsidieërd. Nederland doet veel voor die gewesten, maar regeeringszorg vermag niet alles, wanneer de inwoners er zelven geen energie ontwikkelen. Overigens zal binnenkort een kiesrecht voor plaatselijke raden aan de inwoners van Curaçao worden gegeven, maar in de vervanging van de gezaghebbers der eilanden door burgemeesters ziet de minister geen heil.

Na nog eenig debat is de Kamer overgegaan tot de voorgestelde wijziging der regeeringsreglementen voor Curaçao en Suriname.

De motie-Van Kol zal later worden behandeld.

Roman-litteratuur.

In de afdeelingen der Tweede Kamer is, bij de behandeling der uitgaven voor het onderwijs ook gesproken over "moderne roman-litteratuur op het onderwijzersexamen."

Wij lezen in het verslag, dat enkele leden het vorderen van kennis onzer moderne romans bij het examen voor de hoofdacte afkeurden. Zij zagen het nut daarvan niet in en achtten integendeel "de lezing van geschriften op dat gebied onzer letterkunde over het algemeen niet aanbevelenswaardig voor jonge menschen."

Over de akte-examens voor het fransch (middelbaar onderwijs) werd de wensch geuit, dat voor de kennis der hedendaagsche fransche letterkunde "geen eischen worden gesteld met betrekking tot geschriften waarvan de lezing verderfelijk is te achten voor jonge menschen, doch dat men zich tot de moreel beste voortbrengselen dier litteratuur zal bepalen."

Ingezonden Mededeelingen.

La Semana Cristiana Ilustrada.

BUITENLAND.

Rome. — Binnenkort wordt te Rome verwacht de apostolische vicaris van Peking, Mgr. Favier. Het bezoek geldt de chineesche kwestie, en wel, in overleg met kardinaal Rampolla, zullen de schadevergoedingen geregeld worden wegens de verwoesting van kerken, kloosters, pastorieën, scholen, enz.

Men verwacht, dat Frankrijk's hulp bij onwil der Chineezen door den H. Stoel zal worden ingeroepen.

Frankrijk.—'t Heeft, in de fransche Kamer, weer eens een oogenblik gestormd tegen......de Congregaties, en wel, naar aanleiding eener interpellatie van den afgevaardigde Pourquery.

Onder luide toejuichingen aan de uiterste linkerzijde richtte de interpellant de vraag tot de regeering, waarom zij volstrekt geen rekening heeft gehouden met de verzoeken, welke tot haar gericht zijn om het decreet van 1880 toe te passen? (Dit decreet, zooals bekend, is tegen de ontbonden Congregaties en met name tegen de Jesuïeten gericht).

En wat antwoordde de minister-president, Waldeck Rousseau?

De premier antwoordde, en van zijn anti-clericaal standpunt beschouwd zeer terecht, dat de regeering haar oordeel over het vraagstuk der Congregatiën duidelijk genoeg heeft uitgesproken.

En de premier sprak waarheid. Want nog maar al te levendig staan ze ons voor den geest, die heftige aanvallen, die valsche beschuldigingen, die voor Frankrijk zoo onteerende vonnissen tegen de paters Assumptionisten in dit laatste jaar van de negentiende eeuw.

Om zich verder nog voor zijn anti-clericale vriendjes „vrij te pleiten," herinnerde de premier nog eens aan het nieuwe wetsontwerp op het recht van vereeniging, dat de Kamer reeds de volgende week "zal kunnen" aannemen.

Er werd eindelijk door den afgevaardigde Charonat eene motie ingediend, luidende, dat de Kamer overgaat tot de orde van den dag, er op rekenende, dat de regeering het aannemen eener wet op de godsdienstige lichamen mogelijk zal maken. Eene motie, die met 315 tegen 192 stemmen werd aangenomen.

Engeland.—Minister Chamberlain— de italiaansche bladen constateeren het met zeker leedvermaak—is op Malta door de bevolking zoo koel ontvangen, dat hij afzag van zijn voornemen om tot December te blijven. Of hij er iets heeft uitgericht tot bijlegging der hangende geschillen, wordt niet gemeld. Denkelijk wel niet. Waar deze visch zich vertoont, moet het wel troebel worden in plaats van helder.

— Door den londenschen *Morning Leader* wordt zeer ongunstig geoordeeld over het besluit om Lord Kitchener na Roberts' vertrek met het opperbevelhebberschap in Zuid-Afrika en de verdere leiding van zaken te belasten. „De Regeering," zegt het blad, „heeft hiermede eenen maatregel doorgezet, die hoogstwaarschijnlijk ernstige gevolgen zal hebben. Wij mogen namelijk niet vergeten, dat Kitchener onbuigzaam is en niets ontziet, en dat hij de openbare meening van Engeland niet kent of begrijpen wil. Het zal dus tusschen die openbare meening en hem, vroeg of laat, waarschijnlijk zelfs zeer spoedig, tot een breuk komen. Als het werkelijk het voornemen van onze Regeering is, de beide Republieken geheel en al ten gronde te richten, en dat dan „den vrede" te noemen, heeft zij den juisten man gekozen, om de beide nieuwe „koloniën" tot een hel op aarde te maken. Want Kitchener is een man, wiens gelaat zijn karakter weerspiegelt en dien de Boeren van nature wantrouwen. Aan den anderen kant is hij, zooals bekend is, de meest gehate man in het engelsche leger, die zijn eigen troepen in een voortdurend vagevuur wil zetten en hen daardoor misschien tot vertwijfeling zal drijven."— Zoo wordt dus in Engeland zelf over Kitchener geoordeeld. Maar ondertusschen gebruikt men de werktuigen, die men zoozeer veracht.

—Er is ook nieuw licht (?) verspreid over de overeenkomst tusschen Duitschland en Engeland, door eene redevoering van lord Salisbury.

De oud-premier begon met eene verklaring, dat hij dit onderwerp met volkomen vrijheid kon behandelen, aangezien Engeland deel uitmaakt van de groep der verbonden mogendheden. Een der hoofdkenmerken van het concert is, volgens Salisbury, de zucht om den vrede te handhaven tusschen de europeesche Staten en de oplossing van het geheele vraagstuk te verdagen [juist, dat „verdagen" is hier het ware woord]".

De oud-premier oordeelt verder, dat de tusschen Engeland en Duitschland gesloten overeenkomst de gevoelens van de meerderheid der met Engeland verbonden mogendheden vertegenwoordigt.

Zooals men weet, bevat die overeenkomst twee belangrijke punten, n. l. den wensch, om de integriteit van China te handhaven en de staatkunde van de "open deur" voor te staan. Salisbury acht het een groot voordeel, dat de mogendheden deze grondbeginselen hebben goedgekeurd, en hij meent, dat er in dit geval geen reden bestaat tot bijzondere ongerustheid over de chineesche kwestie.

Ten slotte zegt de oud-premier te willen waken, dat China geholpen worde om terug te keeren tot een geregelden toestand en tot een tijdperk van bloei, want ook Engeland heeft zich verbonden met de overige mogendheden, om het denkbeeld te vernietigen, dat het oogenblik gekomen is om de integriteit van het chineesche rijk aan te tasten.

De redevoering, waarvan wij zooeven gewaagden, werd aan het Lord Mayor's banket in Guildhall uitgesproken, en wel in antwoord op den toast, uitgebracht op het ministerie.

Griekenland. — Het cretensische vraagstuk is een nieuwe phase ingetreden. De wenschelijkheid om het eiland met Griekenland te vereenigen gaat aan een plebisciet onderworpen worden.

Mocht de bevolking — en dit is zeer waarschijnlijk zoodanige annexatie toejuichen, dan zullen de mogendheden wel verplicht worden aan Creta onder die voorwaarde autonomie te verleenen.

Want van autonomie van Creta onder Turkije's suzereiniteit willen zij natuurlijk niets meer weten.

China.—Zelfs de Chineezen schijnen zich te ergeren over de langzaam-

heid der europeesche gezanten te Peking in het voorstellen eener schikking. Naar de verklaring van „een hooggeplaatst Chinees," die onder dagteekening van 8 November uit Peking wordt overgeseind, breidt in Zuid-China de opstand zich uit. De handel kwijnt en gaat achteruit, de inkomsten verminderen, de dienst der schuld is voor de aanstaande lente twijfelachtig. De chineesche gevolmachtigden betreuren het uitstel in het aanbieden van voorstellen door de Mogendheden, en zijn bereid de voorstellen van den franschen Minister Delcassé als grondslag voor de onderhandelingen aan te nemen. De vreemde gezanten komen niet verder, daar zij quaesties van ondergeschikt belang bespreken. Wat van chineesche zijde aan de gezanten werd voorgesteld schijnt aan de andere zijde deze, wegens de onvoldoendheid daarvan, zoozeer te verbitteren, dat zij het zelfs geen antwoord hebben waardig gekeurd.

De fransche consul te Chee-Fu heeft bericht ontvangen, dat den 13n October 20 missionarissen van het vicariaat der nederlandsche zending in Zuid-Shansi volkomen veilig waren, en dat de aanvallen hadden opgehouden.

Advertentien.

VERHUISD

naar den Waterkant hoek Molenplein

F. AGTERBERG
en Echtgenoote.

Curaçao, 1 Dec. 1900.

Luisterrijke receptie

— VAN —

PAUL KRUGER.

De *Botica Central* van de Lannoy & Co. heeft per *Prins Willem II* een ruim assortiment der uit de meest gerenommeerde fabrieken in Nederland fijn geëlaboreerde, geurige sigaren ontvangen, waarop de gasten op de receptie van Oom Paul zullen worden onthaald en welke zij haren begunstigers te koop aanbiedt.

Boer en Brit! de Botica Central binnengetreden en eene flinke greep gedaan in uw geldbeurs!

"LA CORONACION"

REAL FABRICA DE CIGARILLOS
— OTRABANDA, CALLE ANCHA. —

Los cigarrillos de esta afamada Fábrica están elaborados con los mejores materiales de la Habana.

ALGODON, PECTORAL, TRIGO, BERRO, etc., etc.

SE VENDE POR MAYOR Y AL DETAL

en todos los Almacenes, Botiquines, Boticas y Tiendas de Curaçao, Bonaire, Aruba, Trinidad, Venezuela, Haiti, Colombia, etc., etc.

En esta fábrica encontrarán los fabricantes *PAPEL PARA CIGARRILLOS, PICADURAS DE PRIMERA CLASE, etc.*

Ontvangen en ontpakt

— BIJ —

A. J. L. STUMPF.

— KEUKENSTRAAT —

Een groote verscheidenheid SUIKERWERKEN, CHOCOLADE EN HOLL. PEPERMUNT in stopflesschen, doosjes en per *pond.*

INTERESSANT!!

De *Botica Central* van DE LANNOY & Co biedt te koop aan uitstekende qualiteit Spaansche wijnen, van de beste merken tegen schappelijke prijzen.

1|1 & ½ flesschen Tivoli Bier
1|1 & ½ „ Bismarck Bier.

verkrijgbaar bij

A. J. L. STUMPF.

Z. M. KAZEN & EDAMMER KAAS

— EN —

Hollandsche Boter

in 7 ℔, 2 ℔ & 1 ℔ **blikken.**

— BIJ —

A. J. L. STUMPF.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ.

NEW-YORK,

Libre de Explosión, Humo y Mal Olor

— DE VENTA POR —

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAZAO.

1900.	Hildur.	Philad.	Marcb.	Caracas	Hildur	Philad.
Vertrekt van New-York	Nov. 10	Nov. 17	Nov. 24	Dec. 1	Dec. 8	Oct. 6
Doet San Juan aan		22		6		11
„ Ponce „		23		7		12
Komt aan te La Guaira		25	Dec. 2	9		14
Vertrekt van „		28		12		18
Komt aan te Pto. Cabello		29		13		17
Vertrekt van „		30		14		19
Komt aan te Curazao	19	Dec. 1	3	15	17	20
Vertrekt van „	26	1	10	15	24	20
Doet La Guaira aan		2		16		21
„ Ponce „		4		18		23
„ San Juan „		5		19		24
Komt aan te New-York	Dec. 4	10	18	24	Jan. 1	29

Dienst tusschen La Guaira, Maracaibo en Curazao.

	Hildur	Merida	Marcb.	Merida	Hildur	Merida
Vertrekt van La Guaira		Nov. 25		Dec. 9		Dec. 23
Komt aan te Curazao		26		10		24
Vertrekt van „	19	26	Dec. 3	10	Dec. 17	24
Komt aan te Maracaibo	20	27	4	11	18	25
Vertrekt van „	25	29	9	13	23	27
Komt aan te Curazao	26	30	10	14	24	28

VERKRIJGBAAR BIJ

A. J. L. STUMPF

— KEUKENSTRAAT —

truffelworst— galantineworst— boterhammenworst— tafelworst — tongenworst — metworst — rolham — Haagsche hopjes, etc.

Verkrijgbaar bij

A. J. L. STUMPF

KEUKENSTRAAT, CURAÇAO.

ECHTE FRIESCHE BOERENJONGENS

ƒ1,75 per flesch.

PARFUMERIEN

Parfumerien--Parfumerien

— BIJ —

A. J. L. STUMPF.

HOLLANDSCHE HAMMETJES

van p. m. 6 pond bij

A. J. L. STUMPF.

Poederchocolade

van Bensdorp

verkrijgbaar bij

A. J. L. STUMPF.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

DE ECHTE

Singer--Naaimachine

verkrijgbaar op *afbetaling*

— BIJ —

A. J. L. STUMPF,

Keukenstraat. —Curaçao.

Vertegenwoordigd door de heeren

BUCK & Co., Suriname,

— EN —

A. J. L. STUMPF, Curacao.

M!

Beleefd verzoek ik U uwe aandacht te vestigen op de

VAN GORKUM'S

Echte Friesche Boerenjongens

(ROZIJNEN OP BRANDEWIJN.)

van **G. C. VAN GORKUM,**

DISTILLATEUR. SNEEK.

Dit merk werd met de HOOGSTE *prijzen op verschillende Tentoonstellingen, o. a. met de* GOUDEN MEDAILLE *te* BATAVIA *in 1893, bekroond.*

De prijs der

Van Gorkum's echte Friesche Boerenjongens

is per kist, inhoudende 15 liters schroefflesschen f 14,50 per kist, franco aan boord te *Amsterdam* of *Rotterdam* inclusief kist, flesschen en verpakking.

(*Minimum quantum 5 kisten.*)

Bij orders van 25 kisten is de prijs 25 en bij 50 kisten en meer 50 cent per kist lager.

De prijs is à contant zonder korting betaalbaar in Nederland.

Het is verkieselijk, bij orders direct aan mij, dus zonder bemiddeling in Nederland, die vergezeld gaan van remise, waarbij men gelieve te rekenen op de vracht en assurantie kosten, of wel mededeeling te doen bij wien in Nederland, tegen aangifte der noodige documenten, het bedrag der factuur kan ontvangen worden.

Ofschoon er nog vele andere merken bestaan, die wellicht tot lageren prijs geoffreerd worden, kunnen deze wat [illegible] geheel niet worden vergeleken met de ECHTE VAN GORKUM'S BOERENJONGENS

De steeds toenemende vraag naar de VAN GORKUM'S ECHTE FRIESCHE BOERENJONGENS is naar mijn bescheiden meening het beste bewijs de kwaliteit beter dan andere merken is.

Ten bewijze, dat dit merk zeer in den smaak valt, diene, dat ik voor eenigen tijd niet minder dan 475 kisten aan één afnemer in Indië verscheepte.

Wanneer U nog geen BOERENJONGENS geïmporteerd heeft, zou het mij aangenaam zijn, U met mijn fabrikaat de proef zoudt willen nemen en ben ik overtuigd dat dit tot nabestelling leiden zal.

Beleefd aanbevelend verblijf ik
UEd. Dw. Dienaar
G. C. VAN GORKUM.

Reclamekaarten worden gratis bij de kisten ingepakt.

☞ Verder lever ik eveneens met veel succes

Van Gorkum's Fladderac

(GETROKKEN CITROENBRANDEWIJN)

(LIKEUR.)

De verpakking hiervan is in kisten van 24 of 48 flesschen (Flesschenmaat pl. m. 7½ à 7¾ d. L.)

(*Minimum hoeveelheid 144 flesschen.*)

De prijs hiervan is f10.50 per kist van 24 flesch, en f21.— per kist van 48 flesch met inbegrip van emballage franco langs boord te *Amsterdam* of *Rotterdam.*

Zooals vermeld exporteerde ik ook dit artikel met veel succes.

Reclamekaarten send ik gratis in de kisten.

Aanbevelend,
UEd. Dienaar
G. C. VAN GORKUM.